

SATS PÅ CO₂-LAGRING

Helge K. Dahle, Jan M. Nordbotten

Peter Haugan gir i BT onsdag 28/1 svar på hva han ser på som alternativ til CO₂-håndtering. Hovedpoenget hans er at det finns en rekke teknologier som i framtiden kan være med å redusere utslipp av CO₂. Problemet Haugan påpeker er at energikostnadene ved disse teknologiene er svært høye sammenlignet med olje og gass.

Vi deler Haugans oppfatning om at det må forskes mer på fornybar energi og at en bør fremme energisparing. Det forandrer likevel ikke på det faktum at fossile brensler, og spesielt kull, vil være den viktigste energibæreren i overskuelig fremtid.

Haugan hevder at CO₂-håndtering er fremstilt i et lysegrønt skjær og på en villedende måte. Dette er en oppfatning vi ikke deler. Riktignok vil også CO₂-håndtering stå foran store utfordringer, spesielt når det dreier seg om lagringsdelen, hvor vi i dag ikke har full kunnskap om alt vi gjerne skulle vite. Men dette gjelder for alle alternative teknologier, ellers hadde det ikke vært behov for forskning og utvikling.

Det finns i dag ingen enkelt teknologi som vil kunne erstatte olje, gass og kull som energibærer. Derfor er det viktig å gå ut bredt, og ikke ekskludere lovende teknologier før de beviselig ikke fungerer. Og aksepterer en premissen om at olje, gass og kull fortsatt vil være en vesentlig energibærer i overskuelig framtid, kommer en ikke utenom CO₂-håndtering dersom vi skal få kontroll på CO₂-utslippene. Kvoteordninger på CO₂-utslipp, slik Haugen foreslår, gjør dessuten denne teknologien mer attraktiv. Det var nettopp CO₂-skatt som gjorde det interessant for Statoil i 1996 å starte med deponering av CO₂ i Utsira formasjonen.

Vi har selv jobbet i en gruppe ved Universitet i Bergen som siden 2002 har arbeidet med analyser rundt geologisk lagring av CO₂. Våre konklusjoner er at sikker lagring er mulig. Vi tror dette er en teknologi som kan bidra tungt til å redusere utslipp av klimagasser i en overgangsperiode fram til alternativer til olje, gass og kull kan overta. Det er ikke riktig at det mangler erfaring med konsekvensutredninger fra lagringsprosjekter tilsvarende CO₂ fra kraftverk. Det som er riktig er at vi ikke har et regelverk som er tilpasset de enorme mengdene CO₂ som må håndteres dersom denne teknologien skal få betydning. Slike regelverk er under utvikling både i EU og i USA.

Et vesentlig moment i den nasjonale debatten bør også være at Norge har en unik ressurs i forhold til gode lagringsformasjoner som ligger langt fra bebyggelse. I tillegg kommer flere tiår med erfaring

fra olje og gassutvinning, og 12 år med erfaring fra CO2 lagring i Utsiraformasjonen. Dette har gitt oss muligheten til å plassere oss i forskningsfronten internasjonalt, og vil gi norske bedrifter store fortrinn når teknologien kommersialiseres på stor skala.

Haugan etterlyser også uavhengige evalueringer fra sterke vitenskapelige miljøer. Slike miljøer finns, for eksempel ved tunge forskningsuniversiteter som Princeton, Stanford, Cambridge, Oxford og MIT. Disse miljøene konkluderer alle med at CO2-fangst og lagring er en lovende teknologi.